

Samenvatting van de preek over zondag 34, vraag en antwoord 94a en 95 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Deuteronomium 18: 9 – 22

Het eerste gebod heeft naast een positieve, ook een negatieve kant: tegen welke afgoden moeten we ons weren? Calvijn: het menselijk hart is een fabriek van afgoden. Afgoderij is de oervorm van de zonde: God van de troon af en een god van eigen makelij erop.

Thema: *Breek met de afgoden*

1. wat afgoderij is

Afgoden *in plaats* van de enig ware God. Daar zullen we ons als kerkmensen in de regel niet zo schuldig aan maken. De Heere krijgt in elk geval meestal wel een (bescheiden) plaats in ons leven.

Maar je kunt ook afgoden *naast* Hem hebben. Nu wordt het gevaarlijker!

Waarom zegt de Heere dat dat niet mag? Uit liefde! Hij kan het niet hebben dat Zijn volk zich met andere goden afgeeft. De Heere is naijverig (jaloers). Afgoderij is geestelijke hoerij: de verhoudingen binnen Gods huwelijksverbond met Zijn volk worden verstoord en bedorven. Maar Israël had heel wat goden naast Hem. Baäl, Astarte, Milkom, Kamos. Zelfs Salomo verslingerde zich aan hen.

Maar bestaan ze wel echt? Heeft elk land zijn eigen god, die eerbied mag vragen? Nee, want de hele aarde is van de HEERE (Ex. 19:5).

Ten diepste bestaan die goden niet. Ze zijn werk van mensenhanden (Ps. 115, Jesaja 44).

Moet er dan wel voor gewaarschuwd worden? De Bijbel doet dat doorlopend. Er zijn machten in deze wereld die door de mens vereerd worden alsof het goden waren.

Die machten kunnen een mens totaal in beslag nemen.

Hoe komt een mens daar bij? Doordat wij van onze Schepper vervreemd zijn.

Romeinen 1: de mensen gaan het schepsel vereren boven de Schepper > regen, zon, seksualiteit, verstand, welvaart, enz. Als ze hun bijbelse plaats krijgen in ons leven, dan dienen ze ons. Komen ze op de verkeerde plaats, dan keren ze zich tegen ons. Het worden dictators die ons te gronde richten.

2. hoe afgoderij zich voordoet

Concrete invulling: begin van antwoord 94. Dingen die ik moet vermijden, als de zaligheid van mijn ziel mij lief is.

Wie de enig ware God verlaat, moet blijkbaar een 'opvulling' hebben voor de geestelijke leegte. Denk aan het terrein van het occulte. Zwarte kunst, occulte spelletjes, moderne hekserij (wicca). Wees heel kritisch op de media van tv en internet waarop dit soort dingen schering en inslag is. Denk aan Deuter. 18!

Geef van daaruit een kritische doorlichting van (pop)muziek, films, horoscopen, waarzeggerij, spiritisme. 'Al wie dat doet is voor de Heere uw God een gruwel'.

De Bijbel neemt dit soort zaken heel serieus. Satan kan mensen bepaalde vermogens en krachten geven waardoor de wonderlijkste (en zeer gevaarlijke!) dingen kunnen gebeuren. Denk aan het voorbeeld van Saul bij de waarzegster te Endor (1 Sam. 28).

Waarzeggerij etc. is allemaal een vorm van valse profetie. In plaats van je leven in de handen van de Heere te leggen, zoek je je hulp bij de duivel. Zie Jer. 29:8, Hand. 13, 1 Sam. 15:23.

Ook met betrekking tot reguliere of alternatieve geneeskunde kunnen we afgoderij bedrijven. Laten we ook op dit punt allereerst vragen: 'Heere, wat wilt U?' De maatstaf is niet: 'het helpt', maar: is het tegenover God verantwoord?

Er kunnen veel dingen zijn waaraan ons hart vastzit: kracht, goud, geld, hebzucht, de buik (teveel eten en drinken), erotiek, macht, verstand, de natuur, traditie, sport, mode, tv, internet, techniek, hobby, drank, sigaret, werk, huis, zaak, auto, gezondheid, man, vrouw, kinderen.

Johannes waarschuwt tegen de driekoppige afgod (1 Joh. 2:16). Juist in een tijd van materialisme een heel actuele tekst! Zie ook 1 Joh. 5:21.

3. hoe we ervan bevrijd worden

We moeten bevrijd worden van de Rachel-houding: zij hield de afgoden vast. Werp ze weg. En als het gaat om dingen die op zichzelf goed zijn: zet het hart er niet op.

'Zo lief als mij de zaligheid van mijn ziel is'. Hoeveel is uw zaligheid u waard?

We hebben bevrijding nodig, in de weg van bekering tot God en geloof in Jezus Christus. 'Als de Zoon u vrijgemaakt zal hebben, zult u werkelijk vrij zijn' (Joh. 5:36).

Hij is de grote Profeet Die in Deut. 18 beloofd was. 'Naar Hem zult u luisteren!' Hij spreekt Gods woorden; woorden van eeuwig leven.

Als ik in Hem leer geloven, belijd ik elke vorm van afgoderij en breek ik ermee, uit dankbaarheid aan mijn Bevrijder.

Als het erop aankomt, laten de afgoden ons in de steek. En als je sterft, horen ze je niet en zien ze je niet.

Maar hoe totaal anders is de levende God! Hij is uw Hulp en Sterkte, ook in de bangste ogenblikken; zelfs in de laatste strijd.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Er zijn in de preek al heel wat vormen van afgoderij genoemd. Kunt u er nog meer noemen? Zijn er ook die typisch bij onze tijd horen?
2. Er is wel gezegd: 'Geld, seks en macht zijn de drie afgoden voor mannen.' Bent u het daarmee eens? En welke afgoden zouden vrouwen dan speciaal hebben?
3. Is al het occulte onzin en bedrog? Waarom wel/niet?
4. De Heere antwoordde Saul niet, toen hij in de nood van zijn leven tot God riep. Hoe kan dat? De Heere luistert toch altijd naar een mens in nood? Zie 1 Samuël 28 : 6 en 16.
5. Op welke manier speelt het geloof voor u een rol in de vraag of u zich al dan niet laat vaccineren? Welke plaats heeft het gebed daarbij?
6. Na het horen van deze preek: op welk punt vraagt de Heere van u concrete bekering?

Voor de kinderen: lees eens 1 Koningen 18 : 21 – 26 en beantwoord de volgende vragen:

- Welke keus moet het volk maken (vers 21)?
- Hoe komt het dat Baäl niet antwoordt (vers 26)?
- Zijn er vandaag ook afgoden? Welke?
- Wat is het grote verschil tussen de Heere en Baäl?